

ÖSTERSUNDS KOMMUN

Kommunala pensionärsrådets protokoll

2024-09-19

Kl. 13:00 – 16:00

”Framtiden”, Sollidenvägen 64 B

Plats och tid

”Framtiden”, Sollidenvägen 64 B, torsdag den 19 september kl 13:00 – 16:00

Paragrafer

§§ 17 – 21

Beslutande

Anton Waara, S, Kommunstyrelsen, ordförande
Margareta Winberg, S, Vård- och omsorgsnämnden
Eva Marcusdotter, S, Kultur- och fritidsnämnden
Gertrud Nygren, PRO
Katrín Wallin, PRO
Ingela Jönsson, PRO
Hildegund Forslund, SPF
Marit Borg, SPF
Eva-Britt Frånlund, SKPF
Britt Wikman, SKPF
Karin Ivarsson, Visions pensionärssektion

Närvarande ersättare

Stephen Jerand, KD, Kommunstyrelsen
Karin Friberg, PRO
Linda Rebane, PRO

Övriga närvarande

Magnus Eriksson, sekreterare
Bengt Gryckdal, tillväxtkoordinator, § 17
Jeanette Olovsson, mötesplatsledare, § 18
Tea Åhlin, mötesplatsledare, § 18
Andreas Bengtsson, mötesplatsledare, § 18
Anna Ell, administrativ samordnare, § 19
Elin Henrixon, administrativ samordnare, 19
Anna Boström, undersköterska, § 19
Åsa Wallin, verksamhetsutvecklare, § 20

Utses att justera

Ingela Jönsson med Britt Wikman som ersättare

Justering

2024-10-02 kl. 13.30

Underskrifter

Ordförande

Anton Waara

Justerare

Ingela Jönsson

Sekreterare

Magnus Eriksson

Justering av Kommunala pensionärsrådets protokoll från den 19 september 2024 har tillkännagivits genom publicering på Östersunds kommuns hemsida.

Förvaringsplats: Vård- och omsorgsförvaltningen

Ärendelista

§ 17

Information från tillväxtkoordinator..... 5

§ 18

Utvärdering av den mobila Mötesplatsen..... 9

§ 19

Besök och information av hemtjänsten i Östersunds kommun..... 11

§ 20

Samarbetsprojekt 16

§ 21

Övriga frågor 19

§ 17

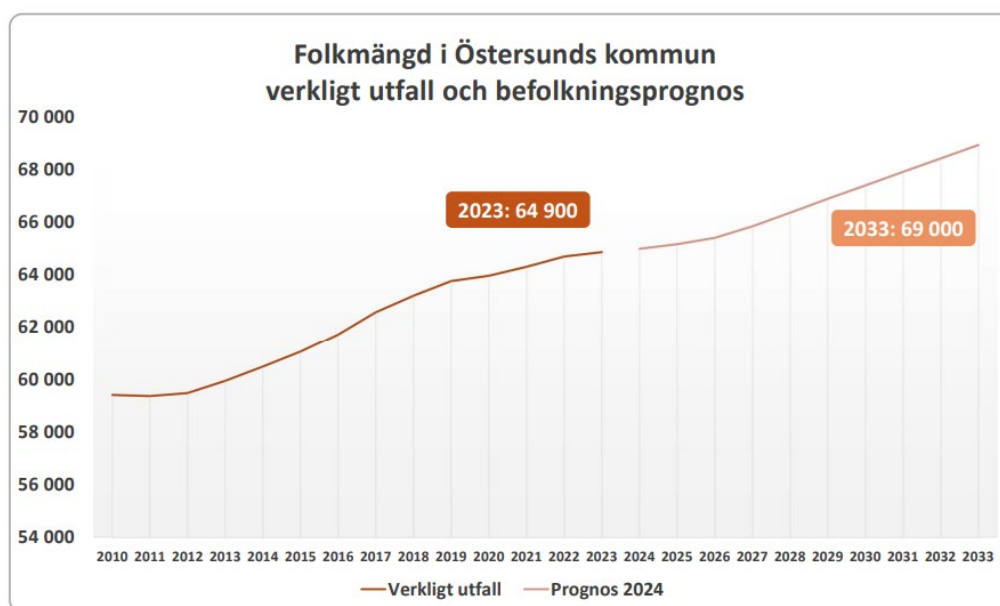
Information från tillväxtkoordinator

Tillväxtkoordinator Bengt Gryckdal kom till Kommunala pensionärsrådet för att informera om sitt och Karin Flodins arbete som tillväxtkoordinatorer inom kommunen.

Kort bakgrundsinformation:

Östersunds kommuns mål är att växa till 75 000 invånare år 2040 och en beslutad översiktsplan slår fast att kommunen ska vara rustad för den tillväxt det innebär. Tillväxten ska ske på ett ansvarsfullt, planerat och hållbart sätt så att infrastruktur och välfärd hänger med i utvecklingen. Att målet är satt till just 75 000 invånare kommer från befolknings-prognoser och kommunens möjligheter att investera för välfärden.

Vi vill att Östersund ska fortsätta växa eftersom städer som växer är attraktiva. Forskning visar att växande städer lockar till sig investeringar, satsande företag och fler människor. Det ger i sin tur rikare utbud, större arbetsmarknad och bättre service. En stad som inte växer däremot, riskerar att krympa med minskad arbetsmarknad och sämre utbud och service som följd.

Fyra anledningar till att Östersund behöver växa

Östersund som en regional motor behövs:

- En knutpunkt som påverkar hela regionen
- Kranskommunerna gynnas av ett starkt Östersund
- Ett växande Östersund stärker möjligheterna att påverka beslutsfattare att prioritera vår region

Östersund ska behålla och utveckla välfärden:

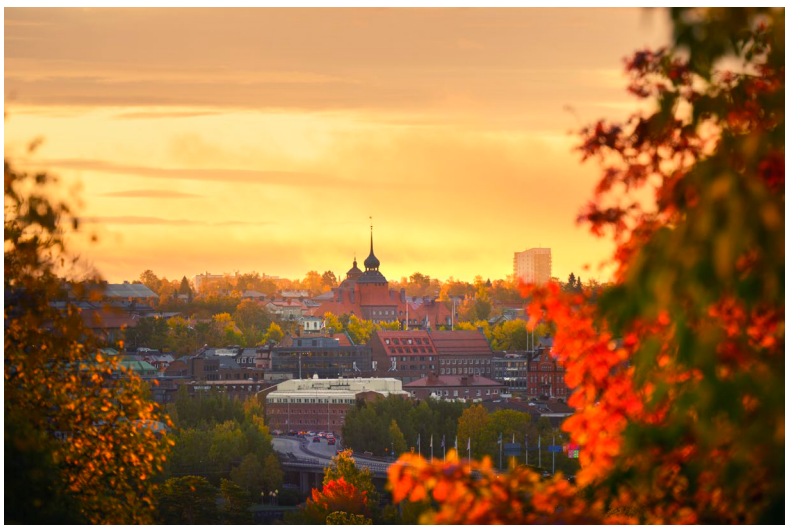
- Vi blir fler som delar på kostnaderna för välfärden
- Alla gynnas av satsningarna som krävs, tex. kollektivtrafik
- Gynnar ålderspyramiden – fler unga i relation till gamla

Östersund ska vara en intressant plats för karriär och företagande:

- Fler möjligheter att finna rätt person till rätt jobb
- Kompetensefterfrågan redan idag hos arbetsgivare och kommun
- Östersund blir mer intressant om det finns karriärmöjligheter

Östersund ska vara en attraktiv plats med puls och möjligheter:

- Mer valmöjligheter och varierande fritidsaktiviteter
- Större utbud
- Stadspuls och levande landsbygd
- Det blir roligare!

Hur ska Östersund växa? Hållbart!

Att växa innebär en hållbarhetsutmaning. Styrdokument som säkerställer att vi hanterar utmaningarna tryggt. Vi ska säkra kommande generationers möjligheter.

Etableringar och expansioner på gång:

- Synsam
- Woolpower
- Saab
- EcoDatacenter
- WA3RM
- Försvarsmakten
- Bauhaus
- Kriminalvården
- SES (försvarsindustri)
- NorthStarH2 (sjöfartsbränsle)
- Ej offentliggjorda etableringar

Cirka 3 000 direkta nya arbetstillfällen och cirka 1 500 indirekta jobb.

Utmaningar för kommunorganisationen

Det händer mycket på arbetsmarknaden, nya jobb och pensionsavgångar ställer krav på kommunen som attraktiv arbetsgivare. En växande kommun är i behov av att investera i välfärd och infrastruktur. Här behöver det göras rätt prioriteringar. Ökade skatteintäkter är positivt men intäkterna behöver användas effektivt.

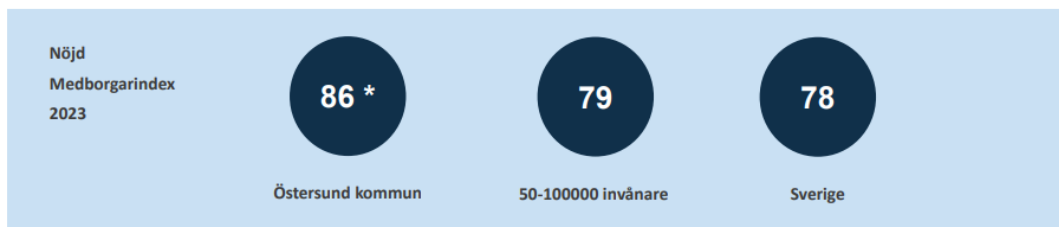
Färdplan för hållbar tillväxt

En färdplan håller på att tas fram som ska vara klar december 2024. Hur ser nuläget ut i förvaltningarna? Vilka utmaningar och möjligheter ser man med tillväxt? Tillväxtkoordinatorer samordnar det fortsatta arbetet. En tillväxtfond med 50 miljoner kommer att finnas mellan åren 2025 – 2030 inom Östersunds kommun. Möjlighet för förvaltningar att söka pengar redan under hösten 2024 inför verksamhetsåret 2025. Tillväxtfonden ska stödja åtgärder som kan bidra till eller möta en ökad hållbar tillväxt.

Vad driver människor till en kommun?

Vi flyttar till en plats vi har en relation till, men inte vilken plats som helst.
Det måste finnas:

- Valfungerande skola
- Arbete och/ eller bra pendling (på räls)
- Trygghet
- Bostäder i attraktiva livsmiljöer
- Livskvalitet – Vatten lockar
- Varumärke och identitet

Nöjd medborgarindex visar ett genomsnitt på andelen som svarat höga betyg (4+5) på följande tre frågor:

* Signifikant högre resultat än snittet för Sverige

- Vad tycker du om din kommun som en plats att bo och leva på?
- Hur tycker du att din kommun sköter sina olika verksamheter?
- Kan du rekommendera andra som inte bor här i kommunen att flytta hit?

Ledamöter från pensionärsföreningarna påpekar att det är viktigt att inte grönområden får lov att offras vid tillväxt/utveckling. De påpekar även vikten av att utveckling sker även utanför Östersunds stadskärna.

§ 18

Utvärdering av den mobila Mötesplatsen

Under sommaren 2024 och även fortsatt nu under hösten så har Östersunds kommun haft en mobil mötesplats som varit runt till mindre samhällen i kommunen. Detta för att nå ut till medborgare utanför de centrala orterna där det finns fasta Mötesplatser.

Mötesplatsledarna Jeanette Olovsson, Tea Åhlin och Andreas Bengtsson kom till Kommunala pensionärsrådet för att ge en uppföljning av hur dessa mötesplatser har fungerat och hur det ser ut framåt med denna verksamhet.

Bakgrunden till att detta projekt startats är ett uppdrag i ”Handlingsplan för ett Östersund för alla (Age-friendly cities and communities) 2023 – 2027”.

Verksamheten började med att göra ett studiebesök vid liknande verksamhet i Norge.

Mötesplatsledarna har lånat en minibuss från daglig verksamhet. Under sommaren och hösten har man hittills gjort 11 besök runt om i kommunen och haft 133 besökare totalt. Ett besök återstår för denna försöksperiod.

Önskemål har framkommit om musik. Vid höstens besök så har trubadur varit med. Information om kommunens verksamhet har getts bland annat om digital guide. Det har varit svårt att nå ut med annonsering.

Viktigt att vara uthållig i denna typ av verksamhet. Syftet för testprojektet har varit att undersöka intresset för mobil mötesplats och vad som då ska erbjudas. Ett bra komplement till fasta mötesplatser. Projektet ska utvärderas under hösten.

Ledamöter i rådet påpekar att det skulle vara bra med denna typ av verksamhet även under vintermånaderna då behovet kanske är större för att motverka ofrivillig ensamhet. Möjlighet bör finnas att samarbeta med de lokala intresseföreningarna ute i "byarna" samt att kunna använda deras befintliga lokaler för att ha som tillfälliga mötesplatser. Kommunala pensionärsrådet kommer att få mer information om utvärdering och eventuell framtida fortsättning när information om detta finns.

§ 19

Besök och information av hemtjänsten i Östersunds kommun

Efter önskemål från Kommunala pensionärsrådets ledamöter så kom representanter från Sektor hemtjänst och särskilt boende till rådet för att ge en allmän information om hemtjänsten och hur kommunen arbetar inom detta område.

Anna Ell och Elin Henrixon, administrativa samordnare, samt representant från baspersonal, undersköterska Anna Boström, kom till rådet för att ge en allmän information om hemtjänsten. Rådets representanter gavs tillfälle att ställa frågor till samordnarna om verksamheten.

Uppdraget hemtjänst

- Verksamhetens uppdrag är att utföra hemtjänst, delegerad hemsjukvård och hemrehabilitering till personer som beviljats stöd enligt socialtjänstlagen (SoL) och/eller ordinerats insatser enligt hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

Hemtjänsten ger det stöd som behövs för att tillgodose medborgarens fysiska, psykiska och sociala behov. Det kan till exempel innebära hjälp med att äta och dricka, klä sig och förflytta sig, sköta personlig hygien och övrigt stöd som behövs för att bryta isolering eller för att den enskilde ska känna sig trygg och säker i det egna hemmet. Delegerad hemsjukvård och hemrehabilitering innebär att legitimerad personal överlämnar hemsjukvårdsuppgifter till vård -och omsorgs-personal. Det kan avse läkemedelshantering, sårömläggning, provtagning och träning.

Verksamheten bedrivs dygnets alla timmar, årets alla dagar.

- Inom hemtjänsten är vi cirka 450 anställda, fördelade på 11 enheter. Vi utför insatser hos cirka 1300 medborgare.

- Hos oss arbetar enhetschefer, administrativa samordnare alternativt gruppchefer, undersköterskor, vårdbiträden

Det är fråga om tre olika typer av insatser:

Personlig omvårdnad - insatser för att klara vardagen hemma, baseras på den enskildes hjälpbehov. Beslutas av biståndshandläggare.

Servicetjänster - hushållsgöromål som städning, tvätt av kläder, inköp etc.

Under 80 år beslutas av biståndshandläggare.

Över 80 år omfattas av befogenhetslagen, ansökan via kundcenter eller e-tjänsten.

Hemsjukvård och rehabilitering – baseras på omvårdnadsbehov

Distriktsköterska - läkemedelshantering, provtagning, sårömläggning etc.

Arbeterapeut – bostadsanpassning och hjälpmedel

Fysioterapeut - råd, stöd och träning i din bostad och dess närmiljö

Exempel på insatser:

- Insats för att tvätta delar av kroppen – Hygien
- Insats för att tvätta hela kroppen – Dusch
- Insats för att bereda enklare måltider - Frukost/fika
- Insats för att bereda sammansatta måltider - Lunch/middag
- Insats för att röra sig omkring på olika sätt - Förflyttning
- Insats för att röra sig omkring på olika platser - Promenad
- Insats för att sköta sin egen hälsa = Egenvårdsplan
- Fast/mobilt trygghetslarm

Äldreomsorgens nationella Värdegrund

Rätt till ett värdigt liv och välbefinnande

- Så långt som det är möjligt kunna välja när och hur du får stöd
- Omsorg av god kvalitet
- Bra bemötande från personal
- Ditt privatliv och dina livsval respekteras
- Leva enligt din kultur, livsåskådning och tro
- Känna trygghet
- Personalen lyssnar på dina synpunkter

Kvalitetskrav för alla utförare. Fritt val av utförare inom Östersunds tätort.

Rätt till en kontaktman/fast omvårdnadskontakt. En kontaktman ska bidra till ökad trygghet för den enskilde och dess anhöriga. Någon att vända sig till vid frågor eller problem. En Genomförandeplan ska upprättas. En skriven plan där det framgår på vilka tider och på vilket sätt insatserna ska utföras. Där ska det även framgå vad som är viktigt för den enskilde medborgaren.

Hjälp på avtalad tid. Avviker det mer än 30 minuter från avtalad tid ska detta meddelas.

Från beställning till verkställande:

- Beslut från myndighetsenheten
- Insatser genom hemsjukvårdsavtalet
- Kontakt
- Planering
- Utförande

Några hjälpmedel personalen inom hemtjänsten använder sig av:

Mobiltelefon - Planering, signering, dokumentation.

Elektroniska lås - Batteridrivet låsvred som monteras på insidan av dörren.

Personalen kan öppna dörren med hjälp av sin mobiltelefon.

Registrerar all aktivitet, vem som använder låset och hur länge personal har varit på plats.

Evondos – läkemedelsöverlämning

Läkemedelsautomat som lagrar och delar ut läkemedel vid rätt tidpunkt.

Vägledning genom talande och skriftliga instruktioner samt genom ljus- och ljudsignaler. Vid ej uttagen dospåse larmas hemtjänstpersonal

§ 20

Samarbetsprojekt

Åsa Wallin, verksamhetsutvecklare, kom till Kommunala pensionärsrådet för att informerar om två nya samverkansprojekt som eventuellt kommer att påbörjas under 2025. Seniorhälsoutmaningen respektive samverkan med Friskis och Svettis om särskild träningsgrupp för personer med begynnande demens.

Bakgrund

- Risken att drabbas av Alzheimer och andra demenssjukdomar ökar med stigande ålder.
- Enligt aktuell forskning är dock drygt 40% av all demens kopplad till livsstils-/miljöfaktorer som vi själva kan påverka.
- En internationell forskningsstudie (The Finnish Geriatric Intervention Study to Prevent Cognitive Impairment and Disability) har visat hur olika livsstilsåtgärder kan förbättra hjärnhälsan och förebygga kognitiv svikt.
- Processen som leder till demens kan börja 20–30 år innan diagnosen ställs. Det är därför viktigt att öka kunskapen om de livsstilsfaktorer som kan minska risken att insjukna.

Två samverkansprojekt kopplade till demensområdet som diskuteras:

- Seniorhälsoutmaningen
- Samverkan med Friskis och Svettis för att starta särskild träningsgrupp för personer med begynnande demens

Seniorhälsoutmaningen

- Seniorhälsoutmaningen är en satsning som Höganäs kommun infört som ett komplement till Senior Sport School
- Utgår från FINGER-studien/FINGER-modellen i sitt upplägg

- Höganäs program omfattar 11 veckor, med träffar 1 gång per vecka
- Programmet omfattar föreläsningar och aktiviteter med utgångspunkt från FINGER-modellens fem livsstilsområden (hälsosam kost, fysisk aktivitet, hjärngymnastik, sociala aktiviteter och kontroll av hjärt- och kärlrelaterade riskfaktorer)
- I Höganäs är det fler som anmält sig till Seniorhälsoutmaningen än Senior Sport School (de når en bredare grupp)
- Diskussion förs med bland annat Kultur- och fritidsförvaltningen och RF SISU Jämtland Härjedalen om vi ska prova detta

Samverkan med Friskis och Svettis – särskild träningsgrupp för personer med begynnande demens

- Hösten 2023 startade Höganäs kommun ett samarbete med sin lokala Friskis & Svettis-förening avseende en åtta veckors träningskurs för personer med kognitiv sjukdom/demenssjukdom

- De erbjuder en mindre träningsgrupp (6 personer med diagnos som även fick ta med anhörig/god vän) där upplägget är att deltagarna tränar en timme och fikar tillsammans en halvtimme
- Vård- och omsorgsförvaltningen har kontaktat Friskis i Östersund för att diskutera en liknande samverkan

§ 21

Övriga frågor

- Representanter från KPR till Boenderåd på Särskilda boenden.
Frågan lyfts åter till Vård- och omsorgsnämnden och Vård- och omsorgsförvaltningen. Hur och om ska råden fortsätta, göras om eller tas bort?
- Medborgarförslag – Hörslinga till Sporthallen
Ett medborgarförslag gällande hörslinga i Sporthallen har kommit in. Vård- och omsorgsnämnden har yttrat sig enligt följande:
Vård- och omsorgsnämnden föreslår att Kultur- och fritidsnämnden investerar i ett nytt alternativt ett utökat system för hörslinga samt att skyltar om hörslinga sätts upp och information finns tillgänglig på kommunens hemsida.
Motivering till beslut: Vård- och omsorgsnämnden anser att alla medborgare, oavsett ålder, som har en hörselnedsättning, ska kunna vara delaktiga i de olika aktiviteter som sker i sporthallen på samma villkor som medborgare utan hörselnedsättning.
- Bruttolista lyfta ärenden vid öppna beredningsmöten ska skickas ut till föreningsrepresentanter för att ge återkoppling om prioritering av frågor/ärenden.
- Fråga inkommen från PRO via Gertrud Nygren som gäller fotvård.
Frågan lyder: "Det fattas fotvårdare och det är dyrt tycker många äldre. Kanske det går att påverka utbildning av fotvårdare att kommunen kan puffa på. Eller om där finns andra förslag.
Med andra ord, hur ser det ut i kommunen med fotvårdare och vad kostar det?"
Frågan om fotvård lyfts vidare vid ett senare KPR.